

Oferta edukacyjna na rok 2026/27

Jak rezerwować zajęcia?

Zgłoszenia przyjmuje **Dział Edukacji**:

- tel. 82 565 26 93
- e-mail: edukacja@mzch.pl

Zajęcia należy rezerwować z **tygodniowym** wyprzedzeniem.

Podczas dokonywania rezerwacji należy podać:

- tytuł wybranych zajęć
- liczbę i wiek uczestników
- preferowany termin zajęć
- dane szkoły (ew. dane do faktury)
- nazwisko opiekuna/nauczyciela
- telefon kontaktowy/e-mail do opiekuna

Płatność - w dniu zwiedzania w kasie budynku (gotówką lub kartą).
Faktury VAT wystawiamy po wcześniejszym zgłoszeniu.

Zajęcia są płatne
(bez względu na wiek uczestnika)
20 zł/os.

Skróty i symbole:

0 przedszkola
1-3 klasy 1-3 szkoły podstawowej
4-8 klasy 4-8 szkoły podstawowej
PP szkoły ponadpodstawowe
18+ dorośli, seniorzy
OzN osoby z niepełnosprawnościami

lekcja muzealna

warsztaty

wykład

wyjście terenowe

Ważne informacje

1. W zajęciach może uczestniczyć jedna grupa licząca maksymalnie **25 osób**.
2. Prosimy o przestrzeganie umówionych terminów zajęć. Na grupy, które nie uprzedziły o spóźnieniu, czekamy 15 minut od momentu planowanego rozpoczęcia zajęć.
3. W przypadku rezygnacji z zajęć prosimy o wcześniejszy kontakt z Działem Edukacji bądź sekretariatem Muzeum w celu ich odwołania.
4. Opiekun grupy ma obowiązek uczestniczenia w zajęciach i dbania o właściwe zachowanie uczniów w ich trakcie.
5. Muzeum zastrzega sobie prawo do odwołania lub zmiany terminu po wcześniejszym powiadomieniu zamawiającego.
6. Lekcje muzealne i warsztaty trwają **do 1,5 godz.**, wyjścia terenowe **do 2 godz.**
7. Przed rezerwacją prosimy o zapoznanie się z opisem zajęć!
8. Oferta edukacyjna obejmuje:

Lekcje muzealne – zajęcia oparte na rozmowie, prezentacji lub zwiedzaniu wystawy, uzupełnione o karty pracy, zadania i inne pomoce dydaktyczne. Uczestnicy poznają temat poprzez obserwację, aktywne poszukiwanie informacji i wspólne odkrywanie.

Warsztaty – zajęcia, podczas których wiedza łączy się z działaniem. Uczestnicy wykonują prace manualne, artystyczne lub praktyczne, poznając jednocześnie temat związany ze zbiorami i działalnością muzeum.

Wykład – zajęcia oparte na prezentacji i uporządkowanym przekazaniu wiedzy, wzbogacone o rozmowę i dyskusję z uczestnikami. Forma odpowiednia dla osób zainteresowanych pogłębieniem wiedzy na wybrany temat.

Wyjście terenowe – edukacyjny spacer lub wycieczka z przewodnikiem, podczas której uczestnicy poznają historię, kulturę i dziedzictwo regionu w ich naturalnym kontekście. Zajęcia łączą opowieść przewodnika z obserwacją, zadaniami i elementami aktywizującymi.

1. Lepić każdy może

0, 1-3, 4-8, OzN

Jak powstaje gliniane naczynie? Uczestnicy poznają tradycyjne sposoby przygotowania gliny, technikę wałeczkową oraz sposoby zdobienia ceramiki. W części praktycznej własnoręcznie ulepią niewielkie naczynie z gliny.

Termin: cały rok

2. Zaprojektuj swój monogram

4-8, PP, 18+

Co to jest monogram i do czego służy? Podczas zajęć uczestnicy poznają przykłady monogramów obecnych w historii, sztuce i numizmatyce oraz dowiedzą się, jaki jest ich odpowiednik w kulturze islamu – tuga. W części praktycznej zaprojektują własny monogram.

Termin: cały rok

3. Archeologiczne puzzle

4-8, PP, 18+

Jak archeolodzy odkrywają, do czego ludziom służyły przedmioty sprzed setek, a nawet tysięcy lat? Podczas zajęć uczestnicy poznają tajniki pracy archeologa i dowiedzą się, co można wyczytać z fragmentów naczyń. W części praktycznej wcielą się w rolę archeologów – spróbują dopasować fragmenty ceramiki i zrekonstruować naczynie.

Termin: cały rok

4. Ulepione z gliny

0, 1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Glina to jeden z najstarszych materiałów plastycznych wykorzystywanych przez człowieka. Podczas zajęć uczestnicy poznają przykłady sztuki figuratywnej i zoolomorficznej z okresu neolitu. W części warsztatowej ulepią własną figurkę.

Termin: cały rok

5. Pradzieje bez tajemnic

4-8, PP, 18+, OzN

Czego możemy dowiedzieć się o ludziach, którzy żyli tysiące lat temu? Podczas zajęć uczestnicy poznają najciekawsze zabytki pradziejowe prezentowane na wystawie archeologicznej. Zwiedzaniu będą towarzyszyć ciekawostki o życiu dawnych ludzi, zagadki oraz praca z kartą zadań.

Termin: cały rok

Wykłady:

PP, 18+

6. Średniowieczna studnia na Górze Chełmskiej

7. Tajemnicza wieża w Chełmie-Bieławinie

8. Badania archeologiczne na terenie miasta i ich wkład w poznanie historii Chełma

9. Święty Mikołaj – legenda i ikonografia

0, 1-3, OzN

Kim był św. Mikołaj z Miry i skąd wzięły się historie związane z jego postacią? Podczas zajęć uczestnicy poznają legendy o świętym, jego atrybuty oraz sposoby przedstawiania go w sztuce – od średniowiecznych ikon po współczesne wizerunki. W części praktycznej wykonają portret Mikołaja inspirowany ikoną świętego.

Termin: grudzień 2026

10. Święci i ich atrybuty

4-8

Jak rozpoznać świętego na obrazie lub rzeźbie? Uczestnicy poznają najważniejsze atrybuty świętych i dowiedzą się, co mówią one o ich życiu, męczeństwie i dokonaniach. W części praktycznej wykonają herb swojego patrona lub wybranego świętego z charakterystycznym atrybutem.

Termin: cały rok

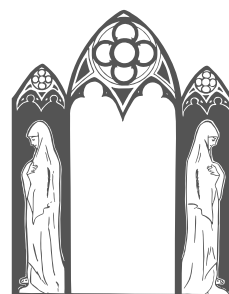

11. Jak czytać obrazy sakralne? Tajemnice ukryte w symbolach

4-8, PP

Dlaczego artysta namalował lilię, koronę, gołębicę albo czaszkę? Uczestnicy poznają najważniejsze symbole występujące w sztuce sakralnej i spróbują odczytać ich znaczenie na podstawie wybranych dzieł z muzealnej kolekcji. Lekcja oparta o prezentację multimedialną lub dostępną wystawę czasową.

Termin: cały rok

12. Nasza chata

0, 1-3, OzN

Jak wyglądał dawny wiejski dom? Jakie meble i sprzęty znajdowały się w izbie i jak dbano o jej wygląd? Uczestnicy obejrzą oryginalne przedmioty używane na chełmskiej wsi na przełomie XIX i XX wieku, a następnie stworzą własną aranżację wnętrza chaty za pomocą kolorowych naklejek.

Termin: cały rok

13. Warsztaty garncarskie

0, 1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Ziemia Chełmska ma bogate tradycje garncarskie. Podczas zajęć uczestnicy poznają podstawowe techniki wykonywania ceramiki, proces jej powstawania oraz sposoby zdobienia naczyń. W części praktycznej wykonają i ozdobią własną pracę z gliny – na kole garncarskim lub – w przypadku młodszych grup, techniką wałeczkową.

Termin: cały rok

14. Filigranowe ozdoby papierowe – warsztaty wycinanek

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Wycinanki były dawniej nie tylko ozdobą, ale także praktycznym elementem wyposażenia wiejskiej izby. Podczas zajęć uczestnicy poznają historię wycinanki ludowej i obejrzą archiwalne przykłady ze zbiorów muzeum.

W części praktycznej wykonają dwie własne wycinanki inspirowane tradycyjnymi wzorami.

Termin: cały rok

15. Warsztaty tkackie

4-8, PP, 18+

Uczestnicy poznają tradycyjny proces powstawania tkanin, różne rodzaje splotów i zdobień oraz specyfikę chełmskich strojów ludowych. W części praktycznej samodzielnie utkają zakładkę lub bransoletkę na małym krośnie.

Termin: cały rok

16. Nie gryzące, a wiszące – warsztaty wykonywania pajaków

4-8, PP, 18+, OzN

Pajaki ze słomy i bibuły są częścią tradycji ludowej Lubelszczyzny i zostały wpisane na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego. Podczas zajęć uczestnicy poznają historię i znaczenie tych niezwykłych ozdób oraz tradycyjne materiały wykorzystywane do ich wykonania. Następnie stworzą własną konstrukcję inspirowaną dawnymi pajakami.

Termin: cały rok

17. Makatki

2-3, 4-8, 18+, OzN

Podczas zajęć uczestnicy poznają historię makatek – dowiedzą się, gdzie je wieszano, jakie pełniły funkcje i dlaczego były tak popularnym elementem wystroju dawnych wnętrz. Przyjrzą się charakterystycznym wzorom, kolorystyce i motywom pojawiającym się na obiektach muzealnych. W części warsztatowej, inspirowanych dawnymi makatkami, każdy uczestnik wykona własną pracę.

Termin: cały rok

18. Jesień już – jesionkę włóż

4-6, OzN

Jak wyglądał tradycyjny strój mieszkańców Ziemi Chełmskiej? Uczestnicy obejrzą jego oryginalne elementy, w tym charakterystyczną wełnianą chustkę „jesionkę” oraz poznają ciekawostki związane z dawnym ubiorem. Zdobytą wiedzę wykorzystają podczas zabaw – ubiorą papierowe laleczki i ułożą wielkoformatowe puzzle.

Termin: październik – listopad 2026

19. Świątowania czas...

0, 1-3, 4-8, OzN

Jak dawniej przygotowywano się na wsi chełmskiej do świąt Bożego Narodzenia? Uczestnicy poznają tradycje związane z przygotowaniem izby, świątecznym strojem i bożonarodzeniowymi dekoracjami. W części praktycznej wykonają tradycyjną ozdobę choinkową z naturalnych materiałów.

Termin: grudzień 2026

20. O! płatki! – warsztaty wykonywania ozdób bożonarodzeniowych z opłatka

1-3, 4-8, PP, 18+

Dlaczego dzielimy się opłatkiem podczas Wigilii? Czym był bożonarodzeniowy „świat” i jak dawniej dekorowano wiejską izbę? Uczestnicy poznają tradycje związane z opłatkiem i świątami Bożego Narodzenia, a następnie wykonają własną ozdobę z opłatka.

Termin: grudzień 2026

21. Warsztaty wykonywania świec woskowych

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Świece od wieków towarzyszyły ludziom tak w codziennym życiu, jak i podczas obrzędów. Uczestnicy poznają tradycje związane ze świecami, w tym zwyczaj towarzyszący Matce Bożej Gromnicznej oraz dowiedzą się, jak dawniej je wytwarzano. W części praktycznej wykonają własną świecę z prawdziwego wosku pszczelego.

Termin: 12 stycznia – 2 lutego 2027

22. Pisankowy zawrót głowy – warsztaty wykonywania pisanek metodą batikową

4-8, PP, 18+

Pisanki można zdobić na wiele sposobów. Podczas zajęć uczestnicy poznają tradycyjne techniki zdobienia i barwienia jaj, związane z nimi zwyczaje oraz przykłady pisanek ze zbiorów muzeum. Pod okiem twórcy ludowego wykonają własną pisankę metodą batikową, popularną niegdyś na Chełmszczyźnie.

Termin: 22 lutego – 23 marca 2027

23. Warsztaty wykonywania palm wielkanocnych

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Skąd wzięła się tradycja palm wielkanocnych i jak z prostego obrzędowego zwyczaju powstały kolorowe bukiety? Uczestnicy poznają historię i symbolikę palm oraz wykorzystywane do ich wykonania rośliny i ozdoby. W części praktycznej stworzą własną palmę z żywych gałązek, suszonych ziół i pa-pierowych dekoracji.

Termin: 9 i 16 marca 2027

24. Sowy – nocne duchy

4-8, PP, 18+

Sowy od wieków budziły ciekawość i niepokój. Podczas zajęć uczestnicy poznają gatunki sów występujących w Polsce, ich zwyczaje i głosy, a także dowiedzą się, jak ptaki te postrzegano w dawnych wierzeniach i kulturze. Zajęcia uzupełnią karty pracy.

Termin: cały rok

25. Mitologia słowiańska. Bogowie i demony

PP, 18+

Kim byli bogowie i demony dawnych Słowian? Podczas zajęć uczestnicy poznają najważniejsze postacie słowiańskiej mitologii oraz wierzenia związane z ich światem. Wiedzę podsumują quizem i krzyżówką lub wykorzystają ją podczas wykonywania figurki słowiańskiej z modeliny.

Termin: cały rok

26. Ptaki przynoszące szczęście, ptaki złowróżbne oraz nietoperz

4-8, PP, 18+

Czy ptak może przynieść szczęście albo zapowiedzieć nieszczęście? Uczestnicy poznają podania, legendy i przesady związane z ptakami występującymi w naszej okolicy. Dowiedzą się, które gatunki uważano za pomyślne, a które wiązano z chorobą, nieszczęściem czy śmiercią.

Termin: cały rok

27. Wilk – groźny czy pożyteczny?

4-8, PP, 18+

Wilk od wieków budził skrajne emocje – od strachu po podziw. Podczas zajęć uczestnicy poznają jego biologię, zwyczaje i znaczenie w kulturze oraz dowiedzą się, jak postać wilka inspirowała podania i legendy różnych ludów.

Termin: cały rok

28. Właściwości lecznicze i magiczne ziół

4-8, PP, 18+

Zioła od wieków wykorzystywano zarówno w celach leczniczych, jak i obrzędowych. Uczestnicy poznają właściwości wybranych roślin, sposoby przygotowywania naparów, odwarów czy syropów oraz wierzenia i praktyki magiczne związane z ziołami.

Termin: wiosna – lato

29. Warsztaty paleontologiczne – tajemnice wymarłego świata

0, 1-3, 4-6, OzN

Jak wyglądało życie miliony lat temu? Uczestnicy obejrzą z bliska i będą mogli dotknąć prawdziwych skamieniałości oraz poznają proces ich powstawania. W części praktycznej odtworzą proces powstawania skamieniałości, wykorzystując glinę oraz współczesne muszle.

Termin: cały rok

30. Wielkie ssaki epoki lodowcowej

0, 1-3, 4-8, OzN

Mamuty, nosorożce włochate i inne olbrzymy przez tysiące lat przemierzały tereny Europy. Uczestnicy poznają najciekawsze ssaki epoki lodowcowej, dowiedzą się, jak radziły sobie w surowym klimacie i dlaczego wiele z nich wyginęło. W części praktycznej wykonają rysunki prehistorycznych zwierząt na kamieniach.

Termin: cały rok

31. Miejska dżungla

1-3, 4-6

Jakie zwierzęta mieszkają obok nas, choć nie zawsze je zauważamy? Uczestnicy poznają dzikich „lokatorów” miejskich osiedli, dowiedzą się, co przyciąga je do ludzi i jak radzą sobie w miejskim środowisku. Na zakończenie wykonają przyrodniczą zakładkę do książki.

Termin: cały rok

32. Świat zwierząt w pastelach

0, 1-3, 4-6, OzN

Podczas zajęć uczestnicy będą mieli możliwość przyjrzenia się wielu gatunkom zwierząt oraz dowiedzą się, w jaki sposób zwierzęta zdobywają pokarm. W części plastycznej namalują swoje ulubione zwierzę pastelami.

Termin: cały rok

33. Ptaki wokół nas – rozpoznawanie głosów ptaków

0, 1-3, 4-8, OzN

Czy potrafimy rozpoznać ptaka po jego głosie? Uczestnicy poznają gatunki występujące w najbliższej okolicy i nauczą się rozpoznawać ich odgłosy. Na zakończenie wykonają pracę plastyczną – wyklejankę lub ptaka z origami.

Termin: cały rok

34. Jak należy postępować z dzikimi zwierzętami?

1-3, 4-8, PP, 18+

Co zrobić, gdy znajdziemy podlota, młodą sarnę lub inne dzikie zwierzę? Podczas zajęć uczestnicy poznają zasady właściwego postępowania w takich sytuacjach i dowiedzą się, kiedy zwierzę rzeczywiście potrzebuje pomocy człowieka. Zajęcia mają formę dyskusji i quizu.

Termin: cały rok

35. Ptasie wędrówki

1-3, 4-8, OzN

Dlaczego ptaki migrują i jak odnajdują drogę podczas tysięcy kilometrów podróży? Uczestnicy poznają przyczyny i sposoby ptasich wędrówek, mechanizmy orientacji oraz rekordowe trasy migracji wybranych gatunków. Wiedzę sprawdzają, rozwiązując karty pracy, a następnie wykonają pracę plastyczną.

Termin: cały rok

36. Cenne gatunki roślin i zwierząt na Ziemi Chełmskiej i w okolicach

1-3, 4-8, PP, 18+

Ziemia Chełmska jest domem dla wielu cennych i chronionych gatunków. Podczas zajęć uczestnicy poznają wybrane gatunki oraz przykłady działań podejmowanych w celu ich ochrony. Wykorzystają prezentację, karty pracy i puzzle, a na zakończenie obejrzą diaporamę Rafała Sieka „Puszczyk mszarny”.

Termin: cały rok

37. Sowy – gatunki, biologia, ekologia, czynna ochrona

1-3, 4-8, PP, OzN

Na zajęciach uczestnicy poznają gatunki sów występujących w Polsce, poznają ich głosy, zobaczą jak wyglądają wypluwki oraz pióra tych nocnych ptaków. Na zakończenie zajęć samodzielnie wykonają magnesy z plastrów drewna z wizerunkiem wybranej sowy.

Termin: cały rok

38. Rozpoznawanie gatunków drzew

1-3, 4-8, OzN

Jak rozpoznać drzewo po liściach i owocach? Uczestnicy poznają najważniejsze gatunki drzew występujących w okolicach Chełma i nauczą się rozpoznawać je na podstawie charakterystycznych cech. Na zakończenie uzupełnią kartę pracy.

Termin: wiosna - jesień

39. Gatunki inwazyjne – rozpoznawanie i zapobieganie

PP, 18+

Czym są inwazyjne gatunki obce i dlaczego stanowią zagrożenie dla rodzimej przyrody? Uczestnicy poznają przykłady roślin i zwierząt występujących w Polsce oraz sposoby ograniczania ich rozprzestrzeniania. Zajęcia z kartą pracy.

Termin: wiosna – jesień

40. Śladami zwierząt

0, 1-3, 4-8, OzN

Uczestnicy poznają tropy i inne ślady pozostawiane przez dzikie zwierzęta oraz uczą się przyporządkowywać je do odpowiednich gatunków. Wykorzystają prezentację, karty pracy, puzzle i odciski tropów w glinie.

Termin: grudzień – luty

41. Święta z naturą

0, 1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Czy świąteczne dekoracje można wykonać z materiałów pochodzących z natury? Uczestnicy poznają właściwości i zastosowanie naturalnych surowców, m.in. drewna, szyszek, pomarańczy, cynamonu i anyżu. Następnie stworzą własną świąteczną ozdobę, którą zabiorą do domu.

Termin: grudzień

42. Magia zapachów

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Skąd biorą się naturalne zapachy i czym są olejki eteryczne? Podczas warsztatów uczestnicy poznają ich właściwości i zastosowanie, a następnie wykonają własną musującą szyszkę oraz sól do kąpieli z dodatkiem naturalnych olejków eterycznych.

Termin: grudzień – luty

43. Jak dokarmiać ptaki?

0, 1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Kiedy warto dokarmiać ptaki i czym robić to bezpiecznie? Uczestnicy poznają zasady prawidłowego dokarmiania ptaków oraz dowiedzą się, jakich produktów należy unikać. W części praktycznej przygotowują kule nasienne, które będą mogli zawiesić w swoim otoczeniu.

Termin: grudzień – luty

44. Chronimy owady zapylające

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Dlaczego owady zapylające są tak ważne dla przyrody i człowieka? Uczestnicy poznają wybrane gatunki zapylaczy oraz zasady tworzenia ogrodu przyjaznego bioróżnorodności. Obejrzą diaporamę Rafała Sieka „Bioróżnorodne ogrody” i wykonają domek dla owadów z trzciny pospolitej.

Termin: marzec – kwiecień

45. Pancerna żaba na Lubelszczyźnie – czyli co wiemy o żółwiu błotnym?

0, 1-3, 4-8, PP, OzN

Żółw błotny to jeden z najbardziej tajemniczych gadów występujących na Lubelszczyźnie. Uczestnicy poznają jego zwyczaje, sposób odżywiania, miejsca występowania i zasady ochrony. Na zakończenie rozwiążą kartę pracy i wykonają żółwia z plastra drewna.

Termin: maj – czerwiec

46. Poznajemy wybrane pomniki przyrody w Chełmie

4-8, PP

Podczas spaceru uczestnicy poznają wybrane pomniki przyrody znajdujące się w centrum Chełma i dowiedzą się, dlaczego zostały objęte ochroną. W trakcie wyjścia będą pracować z kartą pracy.

Termin: czerwiec – październik

47. Wyjdźmy w teren! Aktywna edukacja na Górcie Chełmskiej

0, 1-3, 4-8, PP

Górka Chełmska staje się miejscem przyrodniczego odkrywania. Uczestnicy będą obserwować rośliny i zwierzęta za pomocą lup, lornetek i mikroskopów kieszonkowych, a także spróbują samodzielnie je rozpoznawać. W części twórczej wykorzystają elementy roślinne do stworzenia własnych kompozycji.

Termin: czerwiec – październik

48. Gawron – kandydat do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt

PP, 18+

Dlaczego liczebność gawronów w Polsce się zmienia i co dzieje się z ich populacją w Chełmie? Podczas zajęć uczestnicy poznają informacje o rozmieszczeniu i dynamice populacji tego gatunku, a następnie odwiedzą największe kolonie gawronów w Chełmie.

Termin: czerwiec

Wykłady:

PP, 18+

49. Zasługi Władysława Taczanowskiego dla polskiej ornitologii

Wykład poświęcony Władysławowi Taczanowskiemu – wybitnemu polskiemu ornitologowi i badaczowi ptaków.

Termin: cały rok

50. Czy ptaki mogą nam pomóc w ocenie stanu środowiska naturalnego?

Jak obserwacja ptaków może pomóc w ocenie kondycji środowiska? Wykład poświęcony roli ptaków jako wskaźników zmian zachodzących w przyrodzie.

Termin: kwiecień

51. Czaple – zdumiewające ptaki

Kim są czaple, gdzie żyją i czym wyróżniają się na tle innych ptaków? Wykład poświęcony biologii, zwyczajom i ciekawostkom dotyczącym tych niezwykłych ptaków.

Termin: kwiecień

52. Sekrety muzealnych sal. Zostań muzealnikiem!

0, 1-4

Co sprawia, że zwyczajny przedmiot staje się muzealnym eksponatem? Podczas zajęć uczestnicy poznają pracę muzealnika i dowiedzą się, skąd biorą się muzealne zbiory, dlaczego są opisywane i chronione oraz jaką historię mogą opowiedzieć. W części praktycznej wcielą się w rolę muzealników, spróbują rozpoznać, zbadać i opisać wybrane przedmioty oraz zastanowią się, dlaczego warto zachować go dla przyszłych pokoleń.

Termin: cały rok

53. Muzealny detektyw

0, 1-4

Podczas zajęć uczestnicy zamienią się w muzealnych detektywów i wyruszą na poszukiwanie eksponatów, detali i symboli ukrytych na wystawie historycznej. Wypożyczeni w kartę zadań będą wyszukiwać eksponaty i detale, rozpoznawać dawne przedmioty, tropić ślady związane z Chełmem i rozwiązywać muzealne zagadki.

Termin: cały rok

54. Dawno temu w Chełmie

0, 1-4

Jak wyglądał Chełm, kiedy po ulicach jeździły dorożki, na rynku stały kramy? Stare fotografie i pocztówki zabiorą uczestników w podróż do miasta sprzed stu lat. Wspólnie odkryją miejsca, które przetrwały do dziś, i zobaczą, jak zmieniały się ulice, budynki oraz życie mieszkańców. W części praktycznej stworzą własną „odkrytkę z dawnego Chełma” – ilustrowaną pocztówkę inspirowaną przeszłością miasta.

Termin: cały rok

55. Chełm pełen legend

0, 1-4

Chełm to miasto pełne tajemnic i niezwykłych opowieści. Podczas zajęć uczestnicy poznają najbardziej znane chełmskie legendy – o Duchu Bieluchu, białym niedźwiedziu i glinianym Golemie. Odkryją ich związki z historią miasta, zastanowią się, czym legenda różni się od historii oraz gdzie w legendach może kryć się ziarno prawdy.

Termin: cały rok

56. W rytmie żydowskiego kalendarza. Święta i tradycje

4-8, PP

Jak wygląda rok odmierzany rytmem żydowskich świąt i tradycji? Uczestnicy poznają najważniejsze święta, związane z nimi zwyczaje i symbole. Judaika i materiały ikonograficzne pomogą odkryć, jak religijne tradycje i kalendarz organizowały życie żydowskich mieszkańców dawnego Chełma.

Termin: cały rok

57. Znani Chełmianie

6-8, PP

Kim byli ludzie, którzy zapisali się w historii Chełma? Uczestnicy poznają sylwetki władców, duchownych, powstańców, żołnierzy, działaczy społecznych i artystów związanych z miastem. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej, a uczestnicy mogą zasugerować interesującą ich postać.

Termin: cały rok

58. Architektura Chełma. Miasto i jego zabytki

4-8, PP

Co o historii miasta mogą opowiedzieć jego budynki? Uczestnicy poznają najważniejsze zabytki Chełma, ich dawne funkcje i charakterystyczne cechy architektoniczne. Pracując z fotografiami, planami miasta i materiałami muzealnymi, zobaczą, jak zmieniała się przestrzeń miasta oraz jakie historie kryją architektoniczne detale, symbole i inskrypcje.

Termin: cały rok

59. Obiekty zabytkowe Chełma

5-8, PP

Podczas zajęć uczestnicy poznają najciekawsze zabytki Chełma – ich historię, architekturę oraz związane z nimi źródła i ikonografię. Wśród omawianych obiektów znajdują się m.in. zespół katedralny na Górze Chełmskiej, chełmskie kościoły i cerkwie, Magistrat, Pałac Kretschmarów, Kinoteatr „Corso” oraz Osiedle „Dyrekcja”. Temat może zostać dostosowany do zainteresowań grupy i obejmować wskazany wcześniej obiekt. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Termin: cały rok

60. Chełmscy Sprawiedliwi wśród Narodów Świata

7-8, PP

W czasie Zagłady za udzielanie pomocy prześladowanym Żydom groziła kara śmierci, a decyzja o jej udzieleniu mogła oznaczać narażenie życia własnego i najbliższych. Historie mieszkańców Chełma i okolic, którzy podczas Zagłady nieśli pomoc swoim żydowskim sąsiadom, staną się punktem wyjścia do rozmowy o wyborach podejmowanych w czasie okupacji. Relacje, dokumenty i fotografie przybliżą losy osób ratujących i ratowanych oraz znaczenie tytułu Sprawiedliwy wśród Narodów Świata.

Termin: cały rok

61. Śladami Szmula Zygielbojma w Chełmie

7-8, PP

Szmul Zygielbojm – związany w młodości z Chełmem działacz Bundu i członek Rady Narodowej RP w Londynie – należał do osób alarmujących świat o Zagładzie Żydów w okupowanej Polsce. W maju 1943 odebrał sobie życie w geście protestu przeciwko bezczynności świata wobec trwającej tragedii. Podczas zajęć uczestnicy poznają jego biografię, działalność oraz związki z Chełmem. Praca z dokumentami i tekstami źródłowymi pozwoli osadzić jego losy w realiach II wojny światowej i zrozumieć znaczenie jego ostatniego protestu. Zajęcia mogą zostać połączone ze spacerem śladami Szmula Zygielbojma w Chełmie.

Termin: cały rok

62. Postać ludzka w dziełach z kolekcji Galerii 72

7-8, PP, 18+

Jak artyści współcześni przedstawiają człowieka? Podczas zajęć uczestnicy przyjrzą się postaciom kobiet, mężczyzn i dzieci na obrazach, grafikach, rysunkach i rzeźbach z kolekcji Galerii 72. Zastanowią się jak kolor, forma oraz atrybuty mogą wyrażać emocje, a następnie stworzą portret bliskiej osoby.

Termin: cały rok

63. Zabawy z kolorem na przykładzie dzieł z kolekcji Galerii 72

7-8, PP, 18+

Czym jest abstrakcja i jaką rolę odgrywa w niej kolor? Uczestnicy poznają barwy ciepłe i zimne, kontrasty oraz różne formy abstrakcyjnych dzieł z kolekcji Galerii 72. W części praktycznej stworzą własną abstrakcyjną kompozycję inspirowaną ulubionymi kolorami.

Termin: cały rok

64. Różne oblicza form abstrakcyjnych

7-8, PP, 18+

Czy obraz może powstać bez przedstawiania konkretnego przedmiotu? Uczestnicy poznają różne sposoby budowania abstrakcyjnych kompozycji za pomocą koloru, linii, form geometrycznych i faktury. Następnie stworzą własną abstrakcję i spróbują nadać jej tytuł.

Termin: cały rok

65. Poznajemy różne dyscypliny sztuki najnowszej

7-8, PP, 18+

Obraz, grafika, rysunek, rzeźba, relief, kolaż czy instalacja – czym różnią się poszczególne dziedziny sztuki? Podczas zajęć uczestnicy poznają ich charakterystyczne cechy na przykładzie dzieł z kolekcji Galerii 72. W części praktycznej stworzą własne dzieło inspirowane wybraną dyscypliną.

Termin: cały rok

Wykłady:

7-8, PP, 18+

66. Nagość kobieca w sztuce – od Wenus z Willendorfu po akty Jerzego Nowosielskiego

67. Martwa natura w dziejach malarstwa europejskiego od XVI do XX wieku

68. Dzieje chełmskiej Galerii 72 i jej kolekcja sztuki współczesnej w dokumentacji fotograficznej

69. Różne oblicza abstrakcji w sztuce XX wieku

70. Zentangle. Kropki, linie, wzory

1-3, 4-8, PP, 18+, OzN

Zentangle to technika tworzenia kompozycji z prostych, powtarzalnych wzorów. Podczas warsztatów uczestnicy poznają podstawowe zasady tej techniki, rozwijając koncentrację, uważność i kreatywność. Następnie stworzą własną kompozycję zentangle.

Termin: cały rok

71. Kolaż – sztuka łączenia

0, 1-3, 4-8, OzN

Jak z pozornie niepasujących elementów stworzyć spójną kompozycję? Uczestnicy poznają technikę kolażu i dowiedzą się, jak artyści wykorzystują ją do tworzenia niezwykłych obrazów. W części praktycznej z gazet, kolorowych papierów i różnych faktur stworzą własny wymyślony świat.

Termin: cały rok

72. Szkoła szydełkowania

4-8, PP, 18+

Cykl pięciu spotkań dla osób, które chcą rozpocząć przygodę z szydełkowaniem. Uczestnicy nauczą się prawidłowo trzymać szydełko, poznają podstawowe spłoty, ich symbole i zasady czytania schematów. Wykonają kilka prac – od prostego łańcuszka po nieskomplikowaną maskotkę.

Czas trwania: 5 spotkań x 1,5 godz.

Koszt: 20 zł/os./spotkanie

Termin: cały rok

73. Art journal – twórczy dziennik

4-8, PP, 18+, OzN

Art journal łączy malarstwo, kolaż, scrapbooking i techniki mixed media. Podczas warsztatów uczestnicy poznają sposoby tworzenia kompozycji z wykorzystaniem akwarelowego tła, papierów, wycinków, stempli i różnych materiałów. W części praktycznej każdy stworzy własną, niepowtarzalną kartę art journala.

Termin: cały rok

Muzeum Ziemi Chełmskiej
im. Wiktora Ambroziewicza w Chełmie
Samorządowa Instytucja Kultury Miasta Chełm
Muzeum rejestrowane

ul. Lubelska 55
22-100 Chełm

tel. 82 565 26 93 | biuro@mzch.pl | www.mzch.pl
edukacja@mzch.pl